

De conclusies uit de proeven van Anderson zijn wat strijdig met de resultaten van een andere proef. Welke proef? Welke is die tegenstrijdigheid en hoe wordt die opgelost?

Cognitieve psychologie & het geheugen:

Vooraf onderzoek naar de invloed van “voorkennis” op het opslaan, bijhouden en terug oproepen van informatie. Voorkennis wordt bij de verschillende onderzoekers anders gedefinieerd, maar de meeste benoemen dit als ‘schema’s’.

1. Anderson & Pichert (1978)

Anderson & Pichert onderzochten de invloed van schema’s op het opslaan van informatie, maar vooral op het oproepen ervan.

Experiment:

Ppn krijgen een verhaal te horen en moeten dit vanuit een bepaald perspectief beluisteren (= leren). Ze doen dit ofwel vanuit een koperperspectief ofwel vanuit een leerperspectief.

Na het beluisteren van het verhaal moeten ze in eerste instantie vanuit hetzelfde perspectief als hun leerperspectief proberen het verhaal te reproduceren. In tweede instantie moeten ze het verhaal proberen te reproduceren vanuit het andere perspectief.

OV1: leerperspectief (dief of koper)

OV2: reproductieperspectief (dief of koper)

⇒ Maw: je krijgt 4 condities!

AV1: aantal gereproduceerde diefelementen

AV2: aantal gereproduceerde koperelementen

Resultaten:

- Diefperspectief geleerd en diefperspectief reproductie: meer diefelementen dan koperelementen (1)
- Koperperspectief geleerd en koperperspectief reproductie: meer koperelementen dan diefelementen (2)
- Diefperspectief geleerd en koperperspectief reproductie: meer koperelementen dan diefelementen (3)
- Koperperspectief geleerd en diefperspectief reproductie: meer diefelementen dan koperelementen (4)

Conclusie:

- Vanuit 1 en 2 kan men concluderen dat het geactiveerde schema invloed heeft op het onthouden van informatie. Immers, informatie die belangrijk is voor het leerperspectief wordt meer gereproduceerd dan informatie die minder belangrijk is.
- Vanuit 3 en 4 kan men concluderen dat het geactiveerde schema invloed heeft op het oproepen van informatie. Immers, informatie die belangrijk is voor het

reproductieperspectief wordt meer gereproduceerd dan informatie die minder belangrijk is.

DUS: het perspectief (schema) heeft zowel invloed op het opslaan van informatie als op het oproepen ervan.

OPM: Dezelfde conclusies werden bekomen bij experimenten in 1982 en 1983 (exp.1).

2. Bransford & Johnson (1972)

Bransford & Johnson onderzochten de invloed van een schema op het begrijpen van een tekst.

Experiment:

Ppn krijgen een verhaal te horen (= leren) en moeten dit achteraf reproduceren. Sommige ppn krijgen echter vóór het beluisteren van het verhaal een relevante afbeelding te zien, sommige ppn krijgen geen afbeelding en nog een andere groep ppn krijgt de afbeelding te zien tussen het beluisteren van het verhaal en de reproductie.

OV: geen afbeelding, afbeelding vóór of afbeelding na het leren

AV: aantal gereproduceerde kerngedachten

Resultaten:

- Ppn die geen afbeelding kregen: reproductie van 26% van de kerngedachten (1)
- Ppn die de afbeelding tussen het beluisteren en de overhoring kregen: reproductie van 26% van de kerngedachten (2)
- Ppn die de afbeelding op voorhand kregen: reproductie van 57% van de kerngedachten (3)

Conclusie:

- Vanuit 2 en 3 kan geconcludeerd worden dat het schema geen invloed heeft op het oproepen van informatie. Immers, de ppn die een schema aangereikt kregen net vóór de reproductie, reproduceren slechts evenveel kerngedachten als proefpersonen die geen schema aangereikt kregen.
- Vanuit 1 en 3 kan geconcludeerd worden dat het schema invloed heeft op het opslaan van informatie. Immers, de ppn die op voorhand een schema aangereikt kregen, reproduceren veel meer kerngedachten dan proefpersonen die geen schema aangereikt kregen.

DUS: het schema heeft enkel invloed op het opslaan van informatie, maar niet op het oproepen.

3. Tegenstrijdigheid:

Bij Anderson et al. hebben de schema's zowel invloed op het opslaan van informatie als op het reproduceren ervan, terwijl bij Bransford & Johnson schema's enkel invloed uitoefenen op het opslaan van informatie.

4. Oplossing? (Of maw. Hoe kan je deze tegenstrijdigheid verklaren?)

Bij Bransford & Johnson krijgen de ppn een bizar verhaal te horen. Ze kunnen dit verhaal enkel begrijpen indien ze de tekening op voorhand te zien krijgen. Het is dus erg moeilijk om de informatie van het verhaal op te slaan, indien je niet weet waar het over gaat.

Wanneer men achteraf de afbeelding aanreikt (= schema; context), dan kàn het schema niet veel invloed uitoefenen op de opgeslagen elementen, aangezien er weinig informatie opgeslagen is!

Bij Anderson krijgen de ppn een verhaal te horen dat op zich gemakkelijk te begrijpen is. In dit geval kunnen de ppn gemakkelijk informatie in zich op nemen. Indien er achteraf dus een schema wordt aangereikt, dan kan dit schema zijn invloed uitoefenen op de opgeslagen elementen.

DUS: Bransford & Johnson komen tot andere conclusies dan Anderson et al., aangezien zij vertrekken van een ander soort materiaal (zinloos vs begrijpelijk).